

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Da se umejemo!

Dne 18. t. m. smo bili zabeležili znamenit dogodek v strankarskem življenju oziroma na novinarskem polju v Hrvatski. Izvajali smo, da ta dogodek ne more ostati brez pomena za bodoči razvoj stvari v Hrvatski.

Dogodek pa je v tem, da je znani politik hrvatski, Fran Folnegović, prevzel uredništvo glasila stranke prava.

V svoji številki od 21. t. m. pa reagira »Hrvatska« na čestitke, povpraševanja in odzive, došle jej tem povodom od raznih strani.

Ne našo addresso piše:

»Velevidni »Edinosti« na nje prijazni odzdrav nimamo opaziti drugoga, nego, da naš optimizem ni niti tolik, kolikor je njen; a ko bi njen bil manjši, nego, hvala Bogu, je, ona ne bi niti — obstajala.«

»Edinost« izraža v samem svojem naslovu kulminacijo političnega optimizma. A naš optimizem, evo, obstoji v tem: mi verujemo v bodočnost svojega naroda. Mi smatramo, da mi to bodočnost ne le moremo povspeševati se svojim delom, ampak da jo moramo. Naše delo mora biti stalno in sistematično. Mi ne smemo izzivati nove nevarnosti ni na nas, ni na domovino, ali še manj se smemo umikati pred obstoječimi nevarnostmi in težavami v svojem delu. Mi se raje izdicamo v ljubezni za dobro in plemenito stvar, nego pa v mržnji na to ali ono, kar se nam vidi, da je zlo, a morda niti ni to.«

»Mi ne mrzimo nikogar; ljubimo vse, kar je pošteno; ali ugledavali se bomo samo v one, ki nas bodo hoteli preksštati za dobro domovine. Mi računamo za to svoje prizadevanje na eno samo sigurno nagrado, a ta se imenuje čista vest.«

»Ali naj se že to smatra med nami za političen optimizem?! Čemu torej — pekel?«

Mi smo se prišli za glavo, ko smo prečitali te sentence v Hrvatski. Poiskali smo izdanje našega lista od dne 18. novembra t. l. prečitali v njem tozadevno vest pod naslovom »Iz Hrvatske«, prečitali še enkrat in — čudno nam je bilo. Osupnilo nas je, kako je mogla navstati polemika tam, kjer je — soglasje?! Besede, ki jih je izgovorila »Hrvatska« napišati na naš naslov, so lepe, so neoporečne; to so akordi iz rodoljubne duše, so odmevi poštenih, patrijotičnih, plemenitih, idealnih namenov. — Kdor drugače misli, ni rodoljub, ker noče bolje bodočnosti svojemu narodu! Kdor pa hoče, da domovini sinejo jasnejši dnevi, ta ne sme poznati druge direktive na svojem delovanju, nego je podana v besedah, ki jih je »Hrvatska« napisala na našo addresso. Prav ima »Hrvatska«: brez tistega optimizma, ki je sinonimen z vero v bodočnost svojega naroda, ni uspešnega dela za bodočnost naroda! In posebno ne dela ob takih okolnostih, ob kakršnih moramo vršiti to delo mi, ko naše sile niso v nikakem razmerju z našim premožnim sovražnikom.

Radi in iz polne duše priporočamo vsakemu posamičnemu rodoljubu in vsaki rodoljubni stranki direktivo, ki izhaja iz besed v »Hrvatski« na našo addresso. Tem težje nam je umeti, kako so se mogle besede, ki v našem sreu nahajajo odmev soglasja, zaostriti v polemično ost, ki nam daje občutiti neko trpkost, neko očitjanje.

Naša vest, kateri velja odziv v »Hrvatski«, se je glasila:

»Na novinarskem polju Hrvatske nam je zabeležiti važen dogodek, ki ni brez pomena tudi za bodoči razvoj stvari v vrstah hrvatske opozicije. Uredništvo »Hrvatske« je prevzel eden najbistrejših, če tudi ne posebno

srečnih politikov iz hrvatske opozicije: gosp. g. Folnegović. Ob strani pa mu bo kakor glavni sotrudnik g. Dinko Politeo, ki je, kakor znano, med najboljšimi žurnalisti Hrvatske. Gosp. Folnegović je svoj čas igral važno ulogo v političnem in strankarskem življenju na Hrvatskem, posebno pa kakor eden voditeljev stranke prava. Prišlo so pa razmere, nesoglasja, ki so ga potisnile v nekako politično prognanstvo in je g. Folnegović, če se je oglašal, nastopal le kakor nekak politični puščavnik. Sedaj je, prevzemši v tretje uredništvo glavnega glasila stranke prava, zopet ostavil osamljenost. Da pa ta dogodek utegne uplivati na razmere v združeni opoziciji, o tem priča dejstvo, da je Folnegović, prevzemši rečeno uredništvo, razvil cel program. V tej izjavi povdarja, da je stranka prava stopila sedaj v odločilno fazo, ko je s stranko, s katero je bila koalirana že 6 let (z Obzoraši), dosegla sporazumljenje in sicer pod imenom »Hrvatska stranka prava«. Ob enem je postala identična tudi s »čisto stranko prava«, ki je izjavila na bratski poziv, da sloni na istem programu in da vsprejemlje ime stranke prava. S tem je prišel — pravi Folnegović — končno trenotek, ki spolnjuje najbolj vročo željo njegovega življenja: »ujedinitje vseh nezavisnih patrijotov pod združujočo zastavo hrvatske države ideje«.

»Sleheri prijatelj naroda hrvatskega mora le želeti, da se razmere v opoziciji — to pa zato, ker ona jedina je resnična zastopnica naroda — konsolidirajo in da ne bodo govorili poznejši dogodki, da je bil g. Folnegović prevelik optimista«.

Očividno je bil zaključni stavek v naši vesti, ki je nemilo dirnil v uredništvo zagrebške tovarišice. Mi menimo, da neopravičeno. Morda bi se bili mogli mi še točneje izraziti. Zato izjavljamo danes še enkrat, da optimizem, kakor nam ga definira »Hrvatska«, ne le da ne more biti vzrok za očitjanje, marveč nam je isti v neizogibno moralno zaslombo, kajti brez te moralne slobode, brez trdne vere v zmago aspiracij naroda, brez vere v bodočnost, bi narod moral obupati ob tolikem nasprotstvu in njega voditelji in prvoborniki bi skoro, obnemogli, odložili orožje.

Da se umejemo torej: ni na kraj misli nam ni bilo, da bi hoteli le očitati, ali grajatitisti optimizem g. Folnegovića, ki pomenja vero v bodočnost naroda! Ravno nasprotno! Mi smo marveč hoteli izraziti željo, ki gotovo ni nič manj rodoljubna, nego vera v bodočnost, željo: da bi čim bližji dogodki že opravili to vero. Mi smo rekli zadnjič in ponavljamo še danes: delu gospoda Folnegovića moramo želeti blagoslova z neba že zato, ker je stopil zopet na odlično mesto v opoziciji, katera jedina je resnična predstaviteljica naroda, želimo mu, da se ob njegovem sodelovanju na sedanjem mestu razmere v tej opoziciji privedejo do popolne konsolidacije.

TRST, dne 29. nov. 1902.

Zora puca, bit će dana! Dne 18.

t. m. se je vršilo v škofijski palači na Krku zborovanje, sklicano po biskupu dr. Mahničnu, na katerem so sklenili ustanoviti staroslovensko akademijo. Bilo je mnogo udeležnikov iz Čresa, Lošinja in Raba. V svojem pozdravnem govoru je naglašal biskup, da nam je sveta dolžnost, hraniti in negovati glagolico kakor dedščino naših očetov in kakor jezik sv. litur-

gije. Vsakdo si mora prizadevati, ne le da se glagolica otme pozabnosti, marveč, da se ista na novo poživlji.

To da je tudi želja papeža, ker je glagolica most za združenje vzhodne cerkve z zapadno. Akademija da bo imela nalogo, da zbere vse spomenike staroslovenskega jezika, da se zasnije glagolska tiskarna, da se izdajo potrebne glagolske knjige in da se bo gojilo glagolsko cerkveno petje. Ko nas starih ne bo — tako je zaključil biskup — potem si boste vi mlaji morali prizadevati s podvojenimi močmi, da boste čuvali to našo svetinjo.

Izvoljeni so bili: kanonik in generalni vikar dr. Fran Volarić, podpredsednikom dr. Mate Vitezić, odborniki: M. Zamlić, dr. Stanko Dujmović, dr. Josip Weiss, dalje kanonik Oršić in Kvirin Klement Beničač. Za akademijo je nabranih že 4000 K. Večidel te svote je daroval biskup Josip Juraj Strossmayer.

Politični pregled.

V Trstu, 29. novembra 1902.

O položaju. Spravna akcija, zapričeta od strani nemških poslancev iz Češke, se je nekoliko zakasnila. Ker odbor ni še dovršil končne redakcije svojega elaborata, se nemški poslanci iz Češke niso mogli že danes — kakor je bilo namerjano — zbrati na skupno posvetovanje, ampak se bo to posvetovanje vršilo prve dni prihodnjega tedna.

Čehom ni došlo še nobeno sporočilo o rezultatih nemškega odbora in niso mogli še ničesar sklepati, da-li bodo mogli na podlagi nemškega elaborata stopiti v pogajanja. Dunajski listi pa zatrjujejo, da si vplivi na desni prizadevajo, da bi Čehi spravili na pot pogajanj. Izlasti da se trudi minister Rezek, da bi spravniki akciji uglašili teren. Občevanje med ministerskim predsednikom in Čehi pa da je še vedno pretrgano.

Razun splošnosti iz nemškega elaborata, katere smo že omenjali, ni prišlo v javnost nič konkretnega, prve dni prihodnjega tedna pa izvemo za gotovo, kaka je podlaga, na katero hočejo Nemci nasloniti mir s Čehi.

Odprava službenih kavej. Iz poročil o sejah zbornice poslancev so izvedeli čitatelji, da je vlada predložila tej zbornici načrt zakona, tiščoji se odprave službenih kavej in odpovednih pisem soprog. S tem je ustrezno nujni želji uradništva. Vlada se je odločila za odredbo uvaživši, da kaveje dajejo državi le malo materialne varnosti, pač pa zahtevajo nerazmerno mnogo časa, truda in stroškov za upravo kavej, a državnim uslužbenecem, dolžnim polagati kaveje, povzročajo velike finančne žrtve, za preskrbljenje kavej. Za odpravo službenih kavej bo potrebnih — poleg povrnitve 6 milijonov K v gotovini — kakih 25 milijonov za državne obveznice, izdane od države za kaveje položene v gotovini.

Vendar pa se ni bati, da bi to neugodno delovalo na rentni kurz, ker je največji del — več nego 21 milijonov kron — kavej, obstoječih v državnih obveznicah, last dotičnih kaveje polčivših uradnikov, in pride torej težko do prodaje, dočim bo ostali razmerno mali del lahko vsprejet od prometa. Sicer pa bo iz manipulativnih vzrokov možno le polagoma vračati kaveje, v kar naj bi se določila doba 3 let. V zvezi z odpravo službenih kavej se ima odpraviti tudi institut pisap, s katerimi soproge računarskih uradnikov, dolžni polagati kaveje, dajejo erarju neke pravice do premoženja svojih soprogov.

Iz ogerske zbornice. Tudi večerajšnja seja ogerske poslanske zbornice se je še vedno bavila z imunitetnim vprašanjem poslanca Nessija.

Pred prehodom na dnevni red oglašil se je za besedo posl. Nessi, ki je najodločnejše zavračal izvajanje domobranskega ministra — ki je rekel:

»Ako ščeva častnik poulične pobaline, naj kamneja vojak, je tako postopanje častnika nedostojno« — v kolikor se tiče njegove osebe. Govornik je izjavil, da je nezdružljivo s častjo ministra, ako prihaja pred zbornico s takimi obtožbami, ne da bi imel potrebnih dokazov.

Posl. Mezzassey je povdarjal, da je domobranski min. v zadnji seji dvakrat rabil take izraze, ki so nezdružljivi s suvereniteto zbornice. Dozdeva se, da se domobranski minister čuti odgovornega le nasproti kroni, ne pa tudi nasproti zbornici.

Govornik je izjavil, da opozicija že obračuna z domobranskim ministrom o priliki razprave o vojni predlogi ter da mu ne dovolji niti jednega samega vojaka.

Ministerski predsednik pl. Szell je pojašnjeval, da se ni hotel mešati v razpravo o imunitetni aferi posl. Nessija, ker smatra vprašanje imunitete kakor interno stvar zbornice, v katero nima vlada posezati.

Domobranski minister baron Fejervary da se nikakor ni hotel postaviti v nasprotje se sklepom zbornice o tem vprašanju.

Na to je trgovinski minister odgovarjal na interpelacijo glede inhibiranja (zaustavljanja) dveh brzojavk, odposlanih na poslanca Nessija.

Dejal je, da »ti se brzojavki inhibirali vsled odredbe poštnega ravnatelja Kallaya. Minister je še-le pozneje izvedel o tem slučju in popolnoma odobruje postopanje ravnatelja Kallaya, ker so bili v tozadevnih brzojavkah žaljivi in sramotilni izrazi. Minister se je pozival na tozadevna določila mednarodne poštne konvencije, po katerih se je treba točno ravnati, ter je izključil, da bi se bilo inhibiranje brzojavk dogodilo iz političnih povodov. Ministru so poslanci, ki pripadajo neodvisni stranki, neprestano segali v besedo.

Iz hrvatskega sabora. Med predlogami vlade sta tudi 6-mesečen proračunski provizorij ter podaljšanje finančne nagodbe z Ogrsko za eno leto. Odbor srbskega cerkvenega kongresa peticionira za izjednačenje srbske cerkve s katoliško, za spremembo označenja grško-pravoslavna cerkev ter za pripoznanje pravice javnosti srbskemu učiteljskemu v Akraen.

Več občin peticionira za dovoljenje rabe srbske zastave.

Predsinoči je imel finančni odsek sejo, v kateri je posl. dr. Frank govoril proti proračunskemu provizoriju in podaljšanju finančne nagodbe z Ogrsko. Govornik je rekel, da ne more dovoliti indemitete vladi, ki vlada z izjemnim stanjem, naglo sodbo, krčenjem tiskovne svobode in z naredbami, s katerimi se v nasprotstvu z zakoni prebivalcem glavnega mesta nalaga obveza odškodnine. Ban grof Khuen se je potegnil seveda za predlogi, češ, državne potrebe so tudi ljudske potrebe. Večina odseka jo bila seveda istega mnenja kakor ban. Debata v plenumu zbornice utegne pričeti v ponedeljek.

Iz francozke zbornice. Poslanska zbornica pa je razpravljala o nujnem predlogu, ki zahteva, naj bi se izreklo, da je parlamentarni mandat nezdružljiv z mandatom pariškega občinskega svetnika.

S pomočjo tacega sklepa iztisniti hoče namreč večina 5 nacionalističnih poslancev, — ki so ob jednom pariški mestni svetovaleci — iz francozke zbornice.

Razprava o tem nujnem predlogu izzvala je v zbornici silen vihar.

Boj proti kongregacijam v Franciji. Včeraj so imeli francozki ministri po-

svetovanje, na katerem so razpravljali o spremembi juridično-administrativnih odredb. Predsednik Loubet je podpisal dekret, ki soglašajo z navedenimi odredbami o tem vprašanju.

Ministrski svet je nadalje odobril zakonske načrte glede 61 možkih kongregacij. Ti načrti se predložijo poslanski zbornici prve dni prihodnjega tedna. Vlada predlaga, naj se petim kongregacijam izda dovoljenje, 56tim pa odkloni.

Combes je ministrskemu svetu priobčil razsodbo državnega sveta, kateri proglasa krivdo onih 74 škofov, ki so podpisali peticijo v prilog kongregacijam.

Tudi senat se je v večerajnji seji bavil z vprašanjem o kongregacijah.

Tržasko vesti.

Promocija. Dne 21. t. m. je bil na vseučilišču na Dunaju gosp. Otmar Lav-tar promoviran doktorjem vsega zdravstva.

Graničari. Kakor smo že te dni sporočili, predstavljala se bo jutri v barkovljan-skem »Narodnem domu« priljubljena hrvatska naroda igra »Graničari«, katera se je že ponovno predstavljala na Tržaškem in vsakokrat zelo ugajala občinstvu. Jutrajšnja predstava pa bo zanimiva posebej radi tega, ker bomo imeli priliko obžudovati transformacijsko spretnost gospoda Gavrilovića, ki igra — kakor tudi njegova soproga — v tem igrokazu več različnih ulog. Z ozirom na dejstvo, da je del čistega dobička namenjen za vzdrževanje slovenskega otroškega vrta na Greti, pričakovati je mnogoštevilne udeležbe.

Začetek ob 4. uri in pol popoldne. — Cene: ustopnina na predstavo 30 novč. za osebo; sedeži I. reda 30 novč., II. reda 20 novč.

Predstava se vrši v vsakem vremenu.

Dokazi ljubljanskega »Slovenca«. — Naše uredništvo je g. Stembergerju lojalno in odkrito potrdilo, da ni pisal onih člankov v našem listu, katere mu je »Slovenec« krivično podtikal. Gospodje v Ljubljani so hoteli imeti žrtve, a niso zadeli na pravi naslov. Sedaj se lovijo na vse strani. V večerajšnji številki »Slovenca« pišejo:

»..... »Edinost« vedoma govori neresnico, ako trdi, da g. Stemberger ni avtor dotičnih notic..... Včeraj je neki član našega uredništva dobil iz Trsta neko brzojavko v prilog Stembergerju, na katero smo se mislili ozirati, ako bi ne bila prišla »Edinost« z zgoraj omenjeno perfidnostjo, ki pa ni edina v večerajšnji številki. Včeraj »Edinost« trdi, da naša stranka »že zaradi svojega vrhovnega voditelja ne sme biti slovenska«.

Iz tega je razvidno, da so dobili gospodje pri »Slovenca« iz Trsta brzojav v prilog g. Stembergerju, a so toliko cinični, da izjavljajo, da nočejo priznati neresnice, ker so jezní. Taki so ljubljadski gospodje proti svojem slovenskemu stanovskemu bratu!!

Na druga zavijanja in tendenciozne denunciacije proti g. Stembergerju se ne čutimo poklicane odgovarjati. Svetujemo pa »Slovenca« zaradi svetosti duhovniškega stanu, naj rajši pošlje pisano ovadbo proti gospodu Stembergerju in drugim slovenskim duhovnikom na primerno cerkveno oblast, nego da denuncira — Kristove namestnike po časni-karskih predalcih. — S tem bo namen gospodov pri »Slovenca« dosežen, morda pa tudi dokazano, »kakove so zveze »Sloven-čeve« gospode z našimi fanatičnimi reformatorji in koliko je kriv »Slovenec« na žalostnih traskih cerkvenih razmerah.

Iz Rimanj nam pišejo: Ljubljanski »Slovenec« piše o nas posebno pa o našem škofu presv. gospodu Juliju Drohobeckiju takim načinom in s tako tendenco, ki sta nasprotna slovenskim svetinjam pa tudi intereso katoliške cerkve. Mi nečemo na to odgovarjati, ker nečemo še bolj razgrevati že tako dovolj razgrete duhove. Javljamo pa našim bližnjim sosedom in drugim dobrim Slovincem, da je v Rimanjih še vedno v moči jurisdikcija slovenskega unijskega škofa Julija Drohobeckija in da se opravlja služba božja po staroslovenskem obredu in jeziku.

Nagrobni spomenik pokojnemu vladiki Šterku so večeraj prepeljali na pokopališče. Spomenik bo krasen in nosi — česar je bilo pričakovati ob naših razmerah — latinski nadpis.

Nemčurska nesramnost. Pišejo nam: Te dni sem dobil v roke nemški časopis:

»Kärntner Zeitung«, katerega sem moral Nemeu takoj vrniti. Poslušajte, kako ta germanski Schönererjev list Slovence zaničuje. »Kärntner Zeitung« od 22. novembra 1902 piše: »Vom Wörthersee, 18. November. — Klage eines Postbediensteten auf Neuslovenisch: (??)

Pri tej pošti je fardamana birčaf. Kaj pa tu zan furm? Bi meva biti anfang okto-bra, Forpost v Rosenboh, pa še anfang no-vembra ni nič! Kadar kak telegram cou-štölam, pa moj gebür ferlongam, vsaka her-šoft pa Dienstbot herholta se. Hökstens kedar an Liebsbrief constelam kak Trinkgeld dr-bišam. Augusta sem radtruhleo ruiniro, moram pa z garlingam pakne šlöpati. Mam veliko familio vuuhöetati, sem pa postmostra ersuhou za geholtaufbesserung, je mi pa antvart dau: »I pfeif Ihnen was.« Od sama ferdrusa sem an porcion eingmoeha s klööl-lami in limoneš-ölarjami snedeu (!!!)

To je res že skrajna nemčurska nesram-nost in nam v bengalični luči razsvetljuje ono »voranleuchtende deutsche Kultur«.

Kdo je dolžan poznati deželne je-zike? Pišejo nam:

Včeraj sem stal pred gospodom baronom Farfoglia (Ferfolja?); zaslišan sem bil kakor priča v neki kazenski zadevi. Zgoraj imeno-vani gospod sodnik me je nagovoril v la-škem jeziku. Ko sem mu povedal, da laško znam le za silo in da želim, naj me zasliši v slovenskem jeziku, mi je isti z vso uljudno-stjo povedal, da ne — zna slovenski! Ker, kakor rečeno, jaz ne znam dobro laški, je moral posredovati — tolmač.

Meni je žal, da se še danes nahajajo na naših sodnijah sodniki, ki so sicer vse časti vredni ljudje, a ki ne poznajo deželnega slo-venskega jezika!

Čas bi bil, da že enkrat odpadejo do sedaj potrebni g. tolmači in da se gospoda sodniki priuče vsaj obeh deželnih jezikov — katere sicer pozna tu že sleherni davec!

Fr. K.

Sprememba uličnih imen. O1 danes naprej imenuje se dosednji lesni trg, trg »Carlo Goldoni«, lesna ulica pa ulica »Giacinto Gallina«.

S to spremembo imen so laška gospoda na magistratu zopet porinili za korak naprej navidezni laški značaj našega mesta. Povdar-jamo: navidezni, ker v resnici značaj našega mesta ni, ni bil in ne bo nikoli italijanski, pa naj tudi po vseh uličnih oglih nabijejo imena laških pesnikov, pisateljev, skladateljev itd. in naj pride tudi dvakrat toliko polen-tarskih potepuhov šopirit se po ulicah na-šega mesta.

Za našo domačino ostane lesni trg tudi v bodoče lesni trg in lesna ulica tudi v bodoče lesna ulica.

Kalabrija na — slovenskih tleh! Od sv. Marije Magdalene spodnje nam pišejo: Ako si kedo želi videti sliko — Kalabrije, pride naj po cesti, ki vodi na mestno pokopališče. Tam bo zapazil kakih sto kalabre-žev, ki zidajo, kopajo in prevažajo zemljo in kamenje. Razširjanje ceste, ki vodi od Trsta k sv. Ani se vrši na občinske stroške in po čisto slovenski zemlji — delajo pa to cesto sami Kalabreži:

Mi plačujemo tu davke v denarju in v krvi, pričakovati bi bilo, da se bo tržaški magistrat, pri oddajanju tega dela oziral na domačine — osobito na naše neprekosljive zidarje, toda, kakor vidite, smo mi tu le za to, da nosimo ogromna bremena — tuje pa uživa!

Kjer je kako zelo težko in naporno delo, katerega mehkužni bratje iz Italije ne morejo ali nočejo delati, tam se še vzame našega človeka. Kjer pa je delo lahko, kakor v gornjem slučaju, tam smemo mi lepo od da-leč — gledati tujca, ki nam je kruh iz-pred ust! Od magistrata ne moremo zahtevati, da bi nam dal kruha, da-si nas pri vsaki mo-goči priliki žuli z vedno večjimi davki — zahtevamo pa, da v tem obziru ukrene kaj oni, ki je postavljen nad magistrat, in ki bi moral skrbeti za koristi meščanov in držav-ljanov in to je — e. k. primorska vlada!

Kako se deluje proti nam! Nedavno temu je krožila po listih neka vest, katero smo bili posneli tudi mi. Neki viši uradnik iz Dalmacije je bil v avdijenciji pred cesar-jem. Monarh je vprašal uradnika, v katerem jeziku se uraduje v Dalmaciji. Uradnik je odgovoril: Kakor je predpisano — italijan-ski. Vladar je osupnil na ta odgovor.

Ozirom na to vest smo dobili od neke strani sporočilo, kako je neki Slovenec nekoč zaprosil bivšega namestnika Rinaldi-

nija, naj mu izposluje avdijenco pri cesarju v neki zasebni stvari. Rinaldini je vstregel tej želji, ali je zahteval od dotič-nika častno besedo, da Njegovemu Veličanstvu ne pove ni-česar o razmerah v Istri! In do-tičnik da je obljubil tako!

Ta dogodek je zelo poučen, ker kaže, kako se deluje proti nam s tem, da skrbe, da na Dunaju ne izvedo vse resnice. Naj le tožijo poslanci in navajajo fakta, informacija na Dunaj je taka, da — ni nič res!!

Novo slovenske razglednice. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je zopet izdala jako krasne slovenske razglednice, predstavljajoče Slovenko z vihrajočo narodno zastavo v jedni roki ter z lavorjevimi vencem v drugi. Razglednice so jako ukusno in zelo lepo iz-vršene. Ker se tudi lahko vtisne razgled in pozdrav iz različnih krajev, so za vsak kraj primerne ter jih vsem Slovincem toplo pri-poročamo.

Osebnodohodarina. Glavno zasedanje prizivne komisije za osebno dohodarino za Trst in okolico za leto 1903 pod predsed-stvom dvornega svetnika in finančnega rav-natelja, Otona viteza pl. Zimmermanna, otvor-jeno je bilo dne 27. t. m.

Posredovanje služb za trgovske po-močnike. »Trgovsko izobraževalno društvo« bo od sedaj naprej tudi posredovalo za službe trgovskim pomočnikom. Trgovski pomočniki, kateri iščejo službe, so povabljeni, da se oglase ob nedeljah popoldne od 4. ure na-prej v prostorih »Slovenske čitalnice«, ulica S. Francesco št. 2. Ravno tako so naprošeni trgovci, kateri iščejo uslužbenca, da to izvo-lijo naznaniti omenjenemu društvu.

Samomor. 58 letna Ana vdova Verhove iz Cirknice, stanujoča v ulici židovskih šol št. 2, podala se je večeraj popoldne v neko gostilno, kjer je naročila četrt litra vina, pomešala v vino strupa in vse to popila. — Verhove se je nato vrnila v svoje stanovanje in legla v postelj. Ko je začel strup delo-vati in se je Verhove zvijala v smrtnih mukah, so to opazili ljudje, stanujoči v istej hiši in pozvali zdravniško pomoč. Izprali so jej želodec in jo prenesli v bolnišnico, kjer pa je, kljub vsem prizadevanjem zdravnikov, kmalu na to umrla.

Ranjenje. Sinoči sta se na barkovljan-ski cesti iz nepoznanega vzroka med seboj sprla dva težaka. Jeden izmed njiju je med prepriom potegnil nož in zabodel z njim to-variša v levi bok. Na upitje ranjenega, ki je 18-letni Emanuel Strei, pritekli so redarji in ga prenesli v neko bližnjo hišo. Jednemu redarjev se je tudi posrečilo uloviti ranileca, katerega je odvel v zapor. K Strei-ju je prišel zdravnik z zdravniške postaje, kateri ga je obvezal in ga ukazal spraviti v bolniš-nico.

Ranjenec ni hotel dati nikakih pojasnil o povodu prepira.

Dražbe premičnin. V poned., dne 1. dec. ob 10. uri popoldne se bodo vsled sardbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za o-vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Fontanone št. 15, hišna oprava; ulica Punta del Forno št. 2, 4 omare; ulica Poste Nuove št. 5, hišna oprava; Passo S. Giovanni in Barriera vecchia št. 7, hišna oprava, klopi in razao; ulica Istituto št. 6, hišna oprava; ulica Acquedotto št. 11, hišna oprava; ulica delle Poste in ulica Squero Nuovo, glasovir.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 5° 2 ob 2. uri popoldne 11.3 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 757.6 — Danes plima ob 8.48 predp. in ob 9.57 pop.; oseka ob 3.14 popoldne in ob 3.17 popoldne.

Društvene vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« imel bo danes ob 7. uri zvečer sejo, na ka-tero se vabijo vsi odborniki in namestniki. Predsedništvo.

Russkij kružok. Od početka novembra odprl se je tudi prvi tečaj ruskega kružka, ker se je prijavilo zadostno število učencev. Tudi tukaj, kakor v drugem kurzu, je med učenci veliko zanimanja in veselja do učenja.

Ako se še kdo misli oglasiti za prvi tečaj, stori to lahko terprične zahajati v kru-žok s prvim decembrom. Kar je zamudil, popravi s pridnostjo v par urah brez vsake težave. Čim pozneje se pa kdo oglasi, tem težje mu pojde.

Na noge torej, kdor ima veselje do na-učenja krasnega ruskega jezika. Novodošli

učenci prigrasé se lahko ob torkih in petkih od 7—8 ure zvečer, ko se poučujejo začet-niki ter ostanejo lahko koj pri lekciji ali pa tudi ob ponedeljkih in četrtek od 7½ do 9. ure zvečer, ko se poučujejo učenci dru-zega tečaja.

Ne pozabite, da priredi ženska podr. družbe sv. Cirila in Metodija Miklavžev večer v nedeljo dne 7. decembra v dru-štvenih prostorih pri sv. Ivanu. Začetek ob 4. uri pop., vstopnina 40 st. Sv. Miklavž prinese obilo prekrasnih darov, zatorej ne zamudite prilike!

Čitalnica pri sv. Jakobu opozarja vse svoje častite ude, ki so z udnino zaostali, da isto do 10. decembra t. l. poravnajo, sicer ne bi imeli pravice udeležiti se občnega zbora, ki se ima vršiti dne 20. decembra t. l.

Odbor.

Miklavžev večer. Plesni odsek »Tr-govskega izobraževalnega društva« naznanja slavnemu občinstvu, da priredi v nedeljo, dne 7. decembra t. l. Miklavžev večer v prostorih »Slovenske čitalnice«. Darove za Miklavža vsprejema čuvaj »Slovenske čital-nice« in jih je izročiti najkasneje do 2. ure pop. v nedeljo, dne 7. t. m. Program te za-bave se priobči prihodnji teden.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Občinske volitve v Veprincu.** Iz Veprince smo prejeli: Na današnjih (večeraj-šnjih) občinskih volitvah za III. razred je zmagala, kakor je bilo pričakovati, italijana-ška stranka z 131 glasovi proti 61. Ude-ležba je bila razmerno mala, kajti vseh vo-lilcev v tem razredu je 400. Ako jemljemo v poštev vse razmere, a kovažujemo, da je to razred siromakov, ako poštujemo, da je krep-keja reakcija še le v prvih začetkih, moremo biti z moralne strani zadovoljni s tem vspehom.

(Danes volita II. in I. razred. Opazka ured.)

× **Za osnovo slovenske porote na deželnem sodišču v Trstu.** Iz Doline nam pišejo: Dne 6. novembra t. l. se je zbral naš občinski zastop v sejo. Na dnevnem redu je bil — med drugim — zelo važen predmet: prošnja, ki naj jo predloži občinski zastop za osnutje slovenske porote na dežel-nem sodišču v Trstu. Predlog, da se odpo-šlje taka prošnja, je utemeljeval občinski svetovalec Urh Samec nekako tako-le:

Vsem narodom v Avstriji je na podlagi zakona zajamčena enakopravnost. Ali ta je za nas Slovence večinoma le na papirju. To-liko naš mili, kolikor bratski nam hrvatski jezik, se zapostavlja na vseh cesarskih in na deželnih oblastih, posebno pa še tam, kjer nam je iskati pravorekov — na ces. kr. sodiščih. V območju e. kr. deželnega sodišča v Trstu tvorijo Slovani veliko večino in Ita-lijani le manjšino. Razprave na tem sodišču pa se tudi proti slovenskim in hrvatskim ob-tožencem vrše na italijanskem jeziku. Torej vzlic temu, da ti obtoženci ne umejo itali-janski, vkljub temu, da so spisi slovenski, ukljub temu, da slovenska županstva predla-gajo za porotnike sposobne može! Da se le ustreza italijanizaciji, je porota italijanska.

Neprestano se dogaja, da italijanski porotniki sodijo slovenske obtožence. — Ne-davno temu je bil celo neki Slovenec na smrt obsojen, ne da bi bili porotniki umeli njegovo in njegovega branitelja obrambo.

Da pridemo v okoliščini veliki krivici, stavim sledeči nujni predlog:

»Občinski zastop občine Dolina v Istri, zbran v seji dne 6. novembra 1902. zgraža se na nepravilnem in nezakonitem postopanju e. kr. sodnih oblastnj in zahteva, da e. kr. ministerstvo za pravosodje uvede tudi sloven-ske oziroma hrvatske porotne razprave na e. kr. deželnem sodišču v Trstu. V ta namen naj županstvo odpošlje prošnjo na e. kr. min. za pravosodje.«

Nujnost predloga in predlog sam sta bila vsprejeta soglasno in je županstvo že izvršilo dobljeni nalog.

Vesti iz Štajerske.

— **Coljske razmere.** »Domovina« piše: Znano je našim čitateljem, da je e. kr. dr-žavno sodišče nedavno prisililo mestni urad v Celju, da mora sprejemati slovenske vloge tudi v samostojnem delokrogu. Izrekla se je dotična razsodba vsled pritožbe dr. Jurja Hrašoveca v Celju, kateremu je bil mestni urad vrniti slovensko pisano vlogo, češ, da je občinski odbor sklenil, sprejemati samo nem-ške vloge. Prosilec je bil takrat zahteval, naj se mu prizna domovinska pravica za-

radi tega, ker že 10 let prebiva v celjskem mestu. Novi domovinski zakon pravi, da mora vsaka občina, če kdo zahteva sprejem v domovinsko zvezo, dotično prošnjo rešiti najdalje v šestih mesecih, ker bi sicer v nasprotnem slučaju smel prošilec zahtevati od višje oblasti, da taista to prošnjo reši. Mestni urad se za prošnjo dr. Jurja Hrašoveca dalje ni brigal, tako, da je minolo šest mesecev. Ko je ta čas minol, obrnil se je prošilec z drugo slovensko prošnjo na višjo oblast, namreč na e. k. namestništvo v Gradcu, katero je izreklo, da mora celjska mestna občina dr. Jurja Hrašoveca sprejeti v domovinsko zvezo. Ta razsodba e. k. namestništva je pisana v slovenskem jeziku ter je bila prošilecu dostavljena po mestnem uradu v Celju. Ta okolnost dokazuje, da mestni urad dotično prošnjo še niti v šestih mesecih ni rešil, brez pravičnega vzroka rešitev kratkoročno opustil, dalje, da e. k. namestništvo jezikovno ravnopravnost vendar nekoliko drugače razume, nego mestni urad, ker ta niti vsprejeti ni hotel slovenske vloge, namestništvo pa ni samo vsprejelo v slovenskem jeziku spisane vloge, marveč jo tudi rešilo v istem jeziku. Kaj pa porečejo k temu celjski mestni očetje? Ali res v Gradcu bolje znajo slovenski, nego v Celju, ali pa v Celju naš jezik tako mrzijo, da sploh nočejo o njem nič slišati?

— V uredništvu lista »Deutsche Wacht« se zgodi te dni sprememba. Mesto urednika zaseda nekdanji — ees. kr. poštni uradnik Walter. To je mož, ki je svoječasno v velikem svojem nemškem navdušenju razbijal lampe po »Narodnem domu«. S tem si je bil — pravi »Domovina« — sicer prisluzil nekaj, kar mu ni bilo ljubo, ali tudi nekaj, kar mu je bilo ljubo; krulek in počitek v naročju nemške »Wachte«.

Shod občinskih tajnikov v Žaleu. Dne 7. decembra bo v Žaleu shod občinskih tajnikov iz vseh okrajev slovenske domovine. Osnuje se društvo, ki bo čuvalo stanovske interese občinskih tajnikov. Zborovanje bo v gostilni Hausenbichlerjevi in se začne ob 9. uri zjutraj, da udeležniki lahko že s popoldanskimi vlaki odpotujejo. Po zborovanju bo skupni obed. Kuvert 1 K 56 stot. Gospodje, ki se žele udeležiti banketa, naj se vsaj do 4. decembra po dopisnici javijo gosp. Ivanu Kaču v Žaleu.

Razne vesti.

Najstarejši general v Evropi. Predvčerajšnjim je umrl na Dunaju upokojeni FML. Edvard baron Schwartz Meiller. Maja meseca je obhajal svoj 94. rojstni dan. Častnik je bil 72. let in skoro 50 let general. V pokoj je stopil leta 1867.

Slika iz Italije. Pod naslovom »Delizie italiane« se florentinska »La stella cattolica« bavi s tužnimi odnosi v Italiji. Rečeni list prinaša iz poročila generalnega statističnega urada nastopne podatke: Italija šteje: 1454 občin, ki imajo ali premalo, ali pa slabo vodo; 4877 občin je brez odtoka, da smrad mečejo na ulice; 37.203 stanovanj pod zemljo z več nego 200.000 prebivalcev; v 1700 občinah se le redko je kruh, razun v bolezni ali ob praznikih; 4965 občin je, v katerih ne vedo za meso, razun v redkih rodbinah; okoli 600 občin brez zdravnikov za siromake; 336 občin je brez pokopališča; 194 okrožij, okuženih od malarije, kjer strda 6 milijonov prebivalcev itd. itd. In ob takem stanju v deželi zahteva minister za znanje stvari, Prinetti 400.000 lir za ustanovljanje italijanskih šol v inozemstvu! Ali bi ne bilo bolje in človekoljubneje, da bi se ta denar porabil za blaženje tolike grozne bede med stanovniki Italije?!

Razglednice pred sto leti. Mnogi si domišljajo, da so razglednice pridobitev naše novodobne kulture. Motijo se in stari prorok Ben Akiba bi jim mogel pojasniti: vse to je že bilo. Da, pred 100 leti že so bile razglednice v modi, z razliko le, da niso bile obnem tudi poštno dopisnice — kajti teh ni bilo še tedaj — ampak bile so to kartevizitnice. V prih. letih 19. stoletja so prodajali v Rimu take karte z najrazličnejimi risarijami. Z istim pa so si dovoljevali tudi prav zlobne šale. Pri kaki »stari škati« je na pr. kakov hudomušar oddal karto, na kateri je bila narisana kaka stara ruina; pri kakem »pijanecu«, razgledom na Riva grande, kjer so bile zasidrane ladije naložene z vinom itd.

Smrt veleindustrijalca Kruppa. Dočim list »Vorwärts« v svoji polemiki proti ojestremu govoru cesarja Viljelma na kolodvoru v Es-

senu povdarja, da ima zanesljive podatke za svoje trditve proti pok. Kruppu, pa javljajo iz Rima, da je stroga preiskava v Capri dokazala, da je bil Krupp žrtev bande obrekovalcev, kakršnih je mnogo po Italiji. Italijansko državno pravdnštvo da bo postopalo proti dotičnim obrekovalcem kakor prostim zločincem. Več oseb da so že zaprli. Tudi proti nemškemu risarju Kristijanu Allersu da je preiskovalni sodnik v Neapelju izdal povelje, da ga zapro, ali Allers da je pobegnul.

Kraljevstvo Češko šteje 6.318.697 prebivalcev. Praga šteje 222.831 duš; skupno z onimi kraji, ki pripadajo k policijskemu okraju praškemu in ki štejejo 281.769 duš, ima Veliko Praga 504.600 prebivalcev. Največje mesto za Prago je Plzen z 68.079 duš, potem Žižkov z 59.326, Kraljevi Vinogradi z 52.504, Budjejevice z 39.328 itd. Jako zaostalo je ravno tisto mesto, katero bi Nemci hoteli povzdigniti v glavno mesto zahtevane oddeljene Nemško Češko, to je Liberec, ki je bil še leta 1869 na drugem, a je selaj na osmem mestu.

Samoubojstvo dveh sester. V hotelu »Baden« v Beču sti se nastanili te dni dve sestri iz Olomuca, obe v dobi 50 let. Živeli sti po gosposki. Dne 25. t. m. sti plačali račun in rekli, da skoro odpotujeta. Mej tem pa sti se zaprli v sobo in minolo je več časa, ne da bi bili odpotovali. To je vzbudilo sum sobarice. Vrata so bila zabljenjena od znotraj in na ključ sobarice ni bilo nobenega odziva. Zato so ulomili vrata se silo. Ustovpivšim se je nudi grozen prizor: ena sestra je ležala na podu mrtva v krvi in poleg nje revolver. Druga je sedela pri pisalni mizi s prestreljeno glavo. Iz rane je tekla kri. V kratkem je izdahnila dušo tudi ona.

Na mizi sti semomirliki ostavili na kosu zapečatenega papirja sledečo izjavo: »Naj se odpre po moji smrti. Najini imeni naj ne prideti v novine. Denar, ki se nahaja v moji potni torbi, je določen za najin pogreb. Umrljem zato, ker me je mučila grozna živčna bolezen; moja sestra pa zato, ker noče ostati sama, brez mene.«

Originalna oporoka. V Tarbesu so pokopali te dni nekega Lucijana Ponlaya, ki je bil nedavno temu junak pravde proti lastni ženi, katera ga ni le prevarila, ampak ga vrhu tega še ranila s škandalsbrom. Vse svoje imetje je pokojnik zapustil nekemu sorodniku, kateri pa mora izplačati nekatere interesantne legatate. Tako mora grobokopu, ki je izkopal pokojniku jamo, izplačati 5000 frankov, 1000 frankov pa policijskemu komisarju, ki je konstatiral nezvestobo njegove žene.

Rekord vseh rekordov. Na krasen način se Charles Bluet norčuje iz ameriškega hlastenja po rekordih. On piše: »Rekord vseh rekordov« je nedvomno dosegla včeraj mis Everard Keen. Ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj spoznala je nekega mladega moža. Poročila se je z njim ob 8. uri in 7 $\frac{1}{2}$ min. Ob 10. ur in 10 min mu je porodila hčerko. Radi tega se je dal mož od nje ločiti ob 10. uri 58 min. in 17 $\frac{1}{2}$ sek. Ogorčena nad tem ga je ona ob 11. uri 2 min. ustrelila, 28 min. pozneje je prišla pred sodnika, 6 minut pozneje je zapustila sodišče in je že spodaj v vozu napisala dotičnemu sodniku ženitno ponudbo. Ob 11. uri 54 min. pa je že prišla od njega pismo, v katerem jej je naznanil, da se žalibog ne more žajo poročiti, ker je že poročen. Odpeljala se je na to takoj k njegovi ženi, jo ustrelila (12. uri 22 min.), bila ob 12. uri 28 min. aretirana, privedena potem pred istega sodnika, obsojena na smrt (1. uri 2 min.) in ob 3 $\frac{1}{2}$ uri popoldne obošana. Vse to je torej izvršila tekom obilgatnega 8. urnega delavnega časa, kateri čas je, kakor se vidi, izdatno uporabila.

Tolstojev »Mrtvec«. Slavni ruski romanopisec grof Tolstoj dovršil je te dni zopet nov roman, ki se v kratkem izda. Naslov romanu je »Mrtvec«. V njem se pripoveduje čudna povest neke družine »na obalah Volge«. — Mož je dober človek, a nepoljnljiv pijanec. Lepa mlada žena pa skrbi za potrebe v hiši. Da bi si kaj zaslužila vstopila je v službo v nekeje tovarni, kjer se je v njo zaljubil poslovođa. Ona jo je nagovarjal, naj se loči od svojega moža in poroči z njim, ker bi se njen mož temu ne protivil. Ločitev zakona pa je na Ruskem združena z velikimi stroški, katerih poslovođa ni zmogel.

Radi tega sta oba zaljubljenca sklenila to le: Na obali Volge naj se najde klobuk in suknja njenega moža, ta pa »izgine«. Ona bo trdila, da se je njen mož utopil, a prvo truplo, ki priplava po Volgi — in priplava

jih mnogo — predstavljalo bo njenega »pokojnega« moža. Ta načrt se je tudi res izvršil in vse je šlo dobro naprej, dokler ni nekega dne neki pijanec v jedni petrograjskih krčem upil: »Pustite me vendar na miru, jaz ne živim, jaz sem — mrtvec.« Ko se ga je vprašalo, kaj to pomeni, izpovedal je vso povest. Sreča onih dveh je valed tega propala in vsi trije so bili odgnani v Sibirijo.

Ta roman bo Tolstoj tudi dramatizoval in ga bodo predstavljali v Moskvi.

Književnost in umetnost.

Virtuoz Foerster. Znani virtuoz na glasovirji, g. Anton Foerster, sin priljubljenega nam skladatelja Foersterja v Ljubljani, je koncertoval v minulih dneh z velikim uspehom na Nemškem ter povsod žel toliko priznanja in hvale, kolikor jo more žeti le pravi umetnik.

V Hamburgu so prinesli listi osobito laskeve ocene. Koncertoval je tudi v Pragi, kjer je občinstvo kar elektriziral se svojo umetnostjo.

Dne 3. prih. meseca nastopi tudi na Dunaji in na ta umetniški užitek opozarjamo svoje dunajske rojake.

Brzjavna poročila

Potovanje ogrskega domobranskega ministra.

DUNAJ 29. (B.) Ogrski domobranski minister baron Félécéry došel je včeraj iz Budimpešte semkaj.

Gibanje dijakov na Španjskem.

BARCELONA 29. (B.) Danes so dijaki zopet prirejali izgrede. Orožniki so se morali posluževati orožja in so udrli na univerzo. Rektor je suspendiral predavanja in uležil na naučno ministerstvo protest radi zasedanja univerze po orožništvu.

MADRID 29. (B.) Naučni minister je izjavil, da bo dal univerzo zapreti, ako bodo nadaljevali dijaški nemiri.

Gibanje mornaričnih rezervistov na Francozskem.

MARZELJ 29. (B.) Danes je bilo tukaj zborovanje mornaričnih rezervistov. Sklenilo se je narodni zvezi maritimnih sindikatov odposlati izjavo, v kateri se preti odposlati vsem mornaričnim rezervistom poziv, naj stopijo v štrajk, ako se konflikt ne reši tekom 5 dni. — Zborovanje je sklenilo nadaljevati štrajk, dokler se ne ustreže zahtevam.

V odgovor na proklamacijo mornaričnih rezervistov izdal je maritimni sindikat na narod oklice, v katerem opravičuje svoje stališče nasproti — po njegovem prepričanju — nevsprejemljivim zahtevam rezervistov in se nadeja, da bo prebivalstvo odobravalostališče sindikata.

Očiščeno perje za postelje

in ruh

priporoča

LIUBLJANA F. HITI LIUBLJANA
Pred škofijo Pred škofijo
št. 20. št. 20.

Naročila se točno izvršujejo.

Na zahtevo vzorce s cenami.

Služba organista

je oddati pri župni cerkvi
na Repentabru.

Oglasiti se je do 20. decembra 1902 pri župnem nradu na Repentabru.

Pekarna in slasčičarna

Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Prodaja tudi: vsakovrstne moke iz ogrskih mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfineji refošk v steklenicah.

Sprejema se tudi domač kruh v pecivo.

Udani
A. Peternel.

Alojzij Galperti

nasl. Fr. Hitty

TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške
iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Gintiani II) — BARKOVLE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfineja ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Gosp.

Lekarnar Piccoli
Ljubljana.

Vaše železnato vino sem uprabiljal z izvrstnim vspehom pri moji soprogi, katera je dolgo časa nervozna. Prosim Vas, da mi dopošljete po pošti še šest steklenic zgoraj imenovanega vina.

Dr. L. Färber

e. in kr. stabni zdravnik.

V GORICI, dne 16. junija 1901.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorškem in Tolminskem po K 2.40 steklenica.

Splošne slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

TOVARNA: ZALOGA:
Via Tosa, vogal Piazza Rosaria št. 2
Via Luitana in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor: tapetarij, srecal in stik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANJE CENIK ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

Tomaževa žlindra
je na prodaj pri trdki
HUBER & C.
v Trstu, Via Madonnina
(blizu bivšega parnega mlina)
kakor tudi v *Boljuncu* v „Vili
Huber“.

Anton Skerl
mehanik
Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).
Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.
Internacionalna godba in petje.
Vse po cenah, da se ni bati konku-
rence.
Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.
NB. V olajšanje nakupovanja se proda
jajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrirana zadruga z omejenim poročstvom
ulica S. Francesco šte. 2. I.
Telefon 952.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje
zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer
na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%,
na zastavo po 5 1/2%.
Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne.
Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah
ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Pozor!!
Udano podpisani naznanja uljudno
vsem dosedanjim odjemalcem vin po-
kojnega *Ivana viteza Nabergoja*, da
ima v svoji zalogi sledeča desertna in
namizna vina:
Peneči prosek K. 2.— steklenica
Refošk 2.40
Namizno belo80
„ **črno**90
Priporočaje se za nadaljna naročila,
beleži
A nt. Nabergoj,
naslednik *Ivana viteza Nabergoja*

Zaloga šivalnih strojev
za domačo rabo
in obrtnike.

5 letno jamstvo
Mehanik-specijalist za popraviljanje strojev vseh vrst
RUDOLF RÖTTL
TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST.

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvirno, bolečine
blažeče mazilo; dobiva se po
80 stot., 1.40 K in po 2 K po
vseh lekarnah.
Pri vkupovanju tega povsod pri-
ljubljenejšega domačega zdravila naj
se pazi edino le na originalne
steklenice v zavrtkih z našo va-
stveno znamko „**SIDRO**“ iz
Richterjeve lekarne in le tedaj je
gotovo, da se sprejme originalni
izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
I. Elizabetine ulice 5.

Zahvala.
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem izrekamo
prisrčno zahvalo za obilo udeležitev pri pogrebu naše ne-
pozabne, soproge oziroma matere; Prisrčna zahvala pa
posebno slavnemu lovskemu klubu „Djana“ v Trstu, na
čelu predsednika gospoda Klasing-a za darovanje prele-
pega venca.
Žalujoča rodbina Gruden
v Zgoniku.

U novi manifakturni prodajalni
F. PIANO
Piazza della Borsa št. 4 (vis-a-vis Tergesteo)
Bogata zaloga konfekcij za dame in deklice.
Velik izbor svile in modnega baržuna.
Novo došle volnenine vseh vrst in barv.
Modni angleški štofi za obleke.
Volnene odeje raznih boj, pregrinjala in zagrinjala raznih vrst in cen.
Pravi tirski ledni iz prvih tovarn za obleke in plašče. Flaneli in barhenti
v modnih barvah za bluze in obleke. Nihče na ne zamudi si ogledati o priliki
znamenitosti v izložbenih oknih.
!! Čudovito nizke cene !!

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.
Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K.
Mestna hranilnica ljubljanska
na mestnem trgu zraven rotovža
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
čunila vlagateljem.
Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska v vsem svojim premoženjem in vse
svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti
to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča, denar maloletnih
otrok in varovancev.
Delarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice do-
bivajo se brezplačno.

Jaz popravljam
avtom. stroju za popraviljanje in pletenje
„**Rapid**“
sedaj le z večkratno odlikovanjem, v mnogih dekliskih
žolah vveljanim in od mnogih ženskih društev pri-
poročenem
kajti delanje tem strojem je igrača ter se zamore vse v hiši
potrebne poprave na nogovih, perilu itd., katero je več ali manj po-
kvarjeno izvršiti ne le hitro temveč tudi okusno in novemu
jednako. Vsa velika otroka zamore delati s tem popolnoma samostoj-
nim strojem (kakal del šivalnega stroja) takoj in brez ovire. — Cena
stroja le K 4.—, ako se denar predplača K. 4.40 franko; po poštnem
povzetju K 4.60, pošilja trdka
I. Müller, Dunaj II., Eurlbauergasse 4.

Na tisoče in- in inozemskih zdravnikov je preskušalo in priporočajo
Lovacrinovo vodo za lase
pri plešah, pomanjkljivi rasti brade, slabi rasti ženskih lasij, proti ocpadanju lasij
in luščenju kože.
To oznanilo je velike
važnosti za vsakega, bodi
moškega ali ženskega, ki
so uporabljali brez uspeha
dosedaj mnogostevilnih
mazil za pospeševanje
rasti lasem. Nočem pri-
govarjati drugim sred-
stvom, toda smelo zaga-
tovljam, da je Lovacrin
najuspešnejši. Isti se pri-
pravlja vedno po znane-
nem predpisu in doha-
jajo mi dan za dnevom
na stotine priznanih pi-
sem. Nekaj dni po upo-
rabi začnejo rasti lasje
ter rastejo toliko časa,
dokler se ne napravi
zdrava, polna raseča z
naravnimi in ukoreninje-
nimi lasmi. Razven tega
pa tudi ne odpadejo lasje.
ki so se pospeševali z uporabo „Lovacrine“. Smelo trdim, da bi lahko podal vsako
stran tega časopisa edino le se spričevali, ki sem jih dobil v zadnjih 6 mescih.
„Lovacrin“ deluje v tako kratkem času, kakor se le čuti more. Najprej se kažejo
mali, toda že ukoreninjeni lasji, kateri se potem razvijajo kakor pri zdravem in mladem človeku.
„Lovacrin“ se uporablja ob oseb vseh družinskih razredov in od obeh spolov in
vsake starosti.
Zabranjuje izpadanje lasij, odpravlja luščine, daje predčasno osivelim lasem njih prvotno
naravno barvo, odpravlja srbenje, pospešuje rasečo obrvi, trepalnic, brade, kakor tudi na pleši.
Cena veliki steklenici „Lovacrine“, ki zadošča za več mesecev, K 5.—, 3 steklenice
K 12.—, 6 steklenic K 20.—. Razpošilja proti povzetju ali predplačilu zaloga za Evropo:
M. Feith, Dunaj VI., Mariahilferstrasse 45.
Zaloga v Trstu: Ludvik Nagelschmid; na delo in drobno se prodaja v mirodilnici v
ulici Selasiano št. 1.; Hektor Zemitz, ulica Stadion št. 2.; Josip Zigon, ulica Caserma št. 8.;
Agencija Zullin, Corso št. 21.; Ivan Angeli, ulica Canale št. 5.; Ivan Cillia in Ant. Schuchter
ulica Acque št. 5.

Pekarna in trgovina jestvin.
Podpisani ima čast naznaniti slavnemu
slovenskemu občinstvu, da ima svojo pekarno
in sladničarno v ulici Giulia št. 22. V isti
se prodaja najrazličnejših vrst kruha in slad-
čič. Posebno pa priporočam biskote na korist
družbi sv. Cirila in Metoda (zahoj se 100
komadi 3 K 60 st. Ako se vrne zahoj, vrne
isti 60 stot. stranki).
Slovenci naj zahtevajo povsod le te biskote!
Dalje javljam, da sem odprl pri sv.
Ivanu, nasproti novega Narodnega doma,
prodajalnice jestvin, preskrbljeno z vsem, kar
spada v to vrsto trgovine. Blago je najbolj-
ših vrst in po zmernih cenah. Ta trgovina
nosi samo — slovenski napis. Torej svoji k
svojim!
Z vsem spoštovanjem
Svetko Hanibal Skerl,
trgovec.

Zahtevajte povsod
voščilo (biks)
v korist družbe sv. Cirila in Metoda
se dobi pri sledečih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst,
in Opčine, Vekoslav Plesničar ul. Stadion, Ivan
Tomažič Barr, Vechia, Ivan Prelog Barr, Vechia,
Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millonig ul. Ghega,
v okolici: Fran Šuman, Anton Sanein v Skedau;
Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Godina, Svetko
Hanibal Skerl pri sv. Ivanu; Ivan Cergol, Colognati
Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka
Stoka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri
sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.
Glavna zaloga:
trdka J. Drufovka v Gorici.

M. Aite
trgovina z manifakturnim blagom
ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.
si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj.
odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo
kakor tudi povečala prostore s tem, da je
ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato,
da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam
cenj. odjemalcem.
V obeh prodajalnicah vdobiva se razno
blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz
prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in
ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnice, tu
je velikanski izbor platnenega in bombažnega
blaga, prtov in pričkov ter vsake vrste perila,
bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svile-
nine raznovrstni okraski za šivilje in knjičarke
Velikanski izbor snovi za narodne zastave in
trakov za društvene znake.
Sprejema naročbe na moške obleke
po meri, katere izvrši najtočneje in najatan-
neje po cenah, da se ni bati konkurence.
Poskušati, za se prepričati!

Castim si naznaniti slavnemu ob-
činstvu, da sem otvoril novo
prodajalnico jestvin
v ulici Stadion št. 25.
Prodajalnica je dobro asortirana z
vedno svežim blagom, kakor: kavo,
sladkorjem, rižem, moko, milom in sve-
čami. Nadalje imam v zalogi pristne
testenine iz Napolja, Bolonje in Trsta.
Posebnost: testenine z jajci.
Izbor likerjev, vin v buteljkah, bi-
škotov odlikovane tovarne Gatti v Trstu.
Suho meso.
Za obilne naročbe se uljudno pri-
poroča
Josip Perovšek.

Epilepsija.
Kdor trpi na omotici, krču
in drugih nervoznih stra-
steh, naj zahteva o tem
knjižico. Vdobja se brez-
plačno in franko v Schwan-
nen-Apotheke Frankfurt a. M.
GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrirano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici
Gospoka ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.
Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentn.
davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjico po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%
Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.
Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-hran. račun št. 837.315.